

Obsah

Úvod	9
1. Centrování jako hlavní téma zkoumání	14
2. Život a dílo	21
Životopisné poznámky a Teilhardův vztah s církví	21
Teilhardovo dílo a dostupné prameny	35
3. Teilhardova filosofická metoda	39
Jednota poznání a kritika Teilhardovy metody	39
Teilhardovo pojetí filosofie: Teorie systémů a holismus	44
Hlavní hypotéza teorie: Stupně bytí	49
4. Nauka o bytí	56
Teilhardovo pojetí metafyziky	57
Metafyzika unire	60
Teorie tvořivého sjednocení	63
Duch a duše	65
Sféry evoluce podle způsobu komunikace	68
Pokrok v evoluci a Centrum světa: Kristus	70
5. Vědomí	74
Zákon komplexity-vědomí	74
Vědomí, informace a kybernetika	79
Forma a informace	82
6. Zákon diferencující jednoty	90
Zákon rekurence	97
7. Divergence, konvergence a emergence	104
Geogeneze	105
Biogeneze	107
Zákon transformace	112
8. Energie	117
Energie jako schopnost vazeb	118
První zákon termodynamický	121
Úsilí, odpudivé síly a kompetice	122
Druhý zákon termodynamický	126

9. Radiální a tangenciální energie	131
Organizace a syntéza pomocí radiální energie	132
Utváření tvaru a interpretace	137
Tangenciální energie	140
Vztah radiální a tangenciální energie	144
10. Hmota jako projev energie	149
„Ducho-hmota“	149
Podstata hmoty vyložená za pomoci energie	152
11. Komplexita	155
Definice komplexity a tři kvality bytí	155
Kritérium komplexity z hlediska kvality jednoty	158
Kritérium komplexity z hlediska kvality mnohosti	162
Kritérium komplexity z hlediska kvality energie	165
Souhrn obecného kritéria komplexity	170
12. Morálka pohybu	173
Trojí radiální energie	174
Centrace, decentrace a supercentrace	177
13. Vědomí v geosféře	181
Jednoduché vědomí v geosféře	181
Nitro jednoduchých systémů	183
14. Vědomí se zpětnou vazbou v biosféře	189
„Organizační vzor“ vědomí se zpětnou vazbou	191
Nitro organismů a smyslové vnímání	194
15. Seberefektující vědomí v noosféře	200
Pokus o teorii obecnin v rámci Teilhardova systému	203
Podstata sebereflexe: abstrakce, idealizace a hodnocení	207
Ctnost pro fázi centrace	213
16. Lásky a decentrace	218
Obecná charakteristika lásky a její tři typy	218
Exteriorizace obsahů vědomí	222
Diferenciace a plodnost	226
Ctnost pro fázi decentrace	229
17. Třetí radiální síla: „spontaneita-víra“	234
Teilhardovy pojmy	234
Chuť žít	235
Touha po vyšším bytí a „milost“	237
Tápání, „zaměřená náhoda“ a vědecký výzkum	240

18. Náhoda, determinismus a spontaneita	246
Historie a významy pojmu náhoda	246
Statistická mechanika a chaotické chování	249
Spontaneita jako zdroj pohybu a její usměrňování vědomím	251
„Rigidní“ determinismus	254
Spontaneita-víra jako síla transformace	257
Fáze chaosu a „osvobození spontaneity“	261
19. Centrování jako svoboda a samouspořádání	265
Definice svobody	265
Svoboda jako „tvůrčí determinismus“ neboli synchronizace	269
Tři typy svobody	277
20. Svoboda a kreativita v geosféře a biosféře	281
Svoboda a kreativita v geosféře	281
Neodarwinismus	282
Svoboda v biosféře a neodarwinismus	285
21. Utrpení a zlo v evolučním vesmíru	292
Překonání existenciálního strachu	292
Stvoření ex nihilo a chaos	296
Statistická nutnost nepořádku	300
Disharmonie a utrpení v geosféře a biosféře	302
Disharmonie a zlo v noosféře	305
Kříž jako symbol evoluce a vykoupení	312
Souhrn Teilhardova pojetí zla	320
22. Supercentrace	323
Aktivace energie v noosféře	323
Ctnost pro fázi supercentrace: „Kosmický smysl“	325
Kritérium komplexity jedince	328
23. Počátek centrování: Stvoření	335
Teilhardova nauka o stvoření	336
Moc, Slovo a Oheň	337
Fáze stvoření	341
24. Cíl a smysl evoluce: Utváření nesmrtelné duše	346
„Dílo“, které duše vytváří	346
Hmota a vývoj Těla Kristova	353
25. Cíl evoluce: pléróma – plnost bytí	357
Extrapolace z vlastností vědomí	358
Extrapolace z vlastností lásky	363
Ortogeneze a řízení vesmíru	365
Důvodem stvoření je samotné tvoření	370
Proč musí dojít ke konečnému sjednocení?	373

Závěr	384
Bibliografie	390
Zhodnocení sekundární literatury	390
Dílo Pierra Teilharda de Chardin	396
Sekundární literatura	400
Poděkování	408
Jmenný rejstřík	409
Věcný rejstřík	412